

ESTUDIS DE LA DIFERENCIA SEXUAL
Online / semipresencial
MÀSTER
Postgrau i Curs d'Extensió Universitària vinculat
Edició 2021-2022. 65 crèdits europeus (ECTS)

El Màster en Estudis de la Diferència Sexual (amb postgrau vinculat) consta de dos cursos acadèmics:

- **La pràctica de la diferència (2020-2021)**
- **La sexuació del coneixement (2021-2022)**

Des de finals del segle XX, les universitats s'han omplert de dones, però el coneixement que s'hi genera i s'hi tramet segueix ignorant la diferència sexual, és a dir, desconeix el sentit lliure de ser dona o home i la seva riquesa, presentant-se, en canvi, com un neutre pretasament universal. Aquest programa online, tutoritzat personalment per les mateixes creadores de les assignatures, et convida a descobrir la sexuació del coneixement i el seu valor per a una existència lliure i no violenta. Ho fa partint de matèries com la filosofia, la política, la pedagogia, la història, la literatura, l'art actual, la mística, la poesia o el dret. Es una inversió en la pròpia vida que serveix per l'exercici de qualsevol professió.

- El màster té una estructura modular i flexible. Pot ser cursat tant íntegrament online, com amb una presencialitat significativa. La decisió d'optar pel títol de màster o pel diploma de postgrau s'ha de prendre necessàriament en el moment de formalitzar la matrícula.
- Ambdós programes es poden cursar de forma online o de forma semipresencial.

Curs 2020-2021: *La pràctica de la diferència*
30 crèdits europeus

○ **Mòdul 1: Sexuar la política (6 crèdits):**

- **Sexúa tú la política. 6 crèdits** (obligatòria/online). Dra. María-Milagros Rivera Garretas. Universitat de Barcelona
A la primera part, Un poco de historia, ofereixo exemples de llibertat femenina en el passat. A la segona, Teorías contemporáneas del mundo, proposo una síntesi (seguint la meua pròpia història en el feminisme) de les interpretacions de les relacions humanes que ha elaborat a Occident el moviment de dones del segle XX: el feminisme materialista, el pensament lèsbic, la teoria dels gèneres, l'ecofeminisme i el pensament de la diferència sexual. A la tercera, Al final del patriarcado: teoría en ejemplos, ofereixo propostes d'escriptura femenina que tenen en compte aquest canvi de civilització posat en paraules el 1995 per la Llibreria de dones de Milà.

○ **Mòdul 2: Pensar veritablement (4 crèdits):**

- **Pensar en el que fem. Paraules i pràctiques de diferència. A. 4 crèdits (optativa/online)** Dra. Diana Sartori. Università di Verona (Itàlia).

L'assignatura que ofereixo repassa algunes etapes del meu itinerari d'investigació. El fil conductor que les uneix és el seu intent de posar en paraules la pràctica filosòfica i política. He triat com a títol les paraules d'Hannah Arendt quan invita a "pensar en el que fem" perquè responen a una manera d'entendre el treball del pensament precisament com una pràctica filosòfica, una filosofia que no es pot fer més que en la pràctica, en relació amb el que vivim i fem, amb l'experiència de la nostra vida, partint de si i de les pròpies relacions.

- **Psicologia de la llibertat femenina. 4 crèdits (optativa/online).** Dra. Carmen Yago Alonso. Universidad de Murcia.

Hi ha un passatge des de la misèria femenina fins a l'alegria d'estar viva. Aquesta és la hipòtesi que proposo que recorreguem juntes i junts al llarg de l'assignatura. Parlarem de la capacitat amb la que compta cadascuna (cadascun) pel que fa a l'amor, als somnis, als desitjos, a la realitat.

○ **Mòdul 3: La política del desig: dret, experiència i simbòlic (8 crèdits):**

- **La política del simbòlic. 4 crèdits (optativa/online).** Dra. Clara Jourdan. Librería de mujeres de Milan (Itàlia). Política de la diferència sexual, política de les dones, política de la relació, política del desig, política del partir de si, política de l'autoritat femenina i –més recentment– política primera, són alguns dels noms que ha pres la pràctica/teoria política més original sorgida del moviment de dones italià els darrers trenta-cinc anys, especialment de la Llibreria de dones de Milà. Un nom que ajuda a mostrar l'estret vincle entre pràctica i teoria que ha caracteritzat aquesta política, en ésser pràctica creativa de teoria i teoria que actua pràcticament.

- **Un dret del desig, un dret sexual. 4 crèdits (optativa/online).** Dra. Laura Mora Cabello de Alba. Universidad de Castilla-La Mancha. Aquest curs es desenvoluparà a l'entorn de la recerca d'un nou sentit del dret i del món jurídic, tenint en compte la diferència sexual, la seva font materna i, per tant, la seva natura no violenta, que s'allunya del poder i de la sanció per apropar-se a la mediació política i a la transformació. Partirem de la (meva) necessitat i del (meu) desig d'un nou marc jurídic que no rebutgi allò real i que estigui al servei de la política; un dret que neixi de l'autoritat, que serveixi per a acordar convivència i llibertat a través de la gràcia i de la cura, però sense interferir en els cossos.

- **La política de les dones (A). 4 crèdits.** (optativa/presencial). Professores a determinar. Estada d'intercanvi científic a la Universitat de Barcelona.

○ **Mòdul 4: Partir de si: Pedagogia, Art i Interpretació del present (8 crèdits):**

- **Filosofia en acte i pràctica (A). 4 crèdits.** (optativa/presencial). Dra. Chiara Zamboni. Università di Verona. Estada d'intercanvi científic a la Università di Verona (Itàlia).

- **La poesia de l'experiència segons Emily Dickinson. 4 crèdits.** (optativa /online). Dra. Elena Álvarez Gallego. Duoda, UB.
En aquesta assignatura estudiarem la vida i obra poètica d'Emily Dickinson tenint en compte el pensament de la diferència sexual. Emily Dickinson va escriure i crear partint de si, teixint una matèria poètica autobiogràfica en la que mitjançant al·legories expressades en llengua materna va mostrar, velada, la seva experiència més íntima y personal. L'assignatura se centrarà en la vida de l'autora, redescoberta per la crítica feminista i des d'allí es profunditzarà en l'estudi, interpretació i gaudir del seus poemes, incidint en els símbols creats per la poeta en els que va fer coincidir veritat i paraula.

- **La novetat fèrtil. Experiència femenina i pràctiques artístiques. 4 crèdits** (optativa / online). Dra. Donatella Franchi. Artista. Bolonya (Itàlia).
Estic profundament convençuda que si en les pràctiques artístiques del present circula riquesa de pensament i llibertat de llenguatge es deu, en bona part, al resultat de la reflexió i de les pràctiques artístiques de les dones que, des de començament dels anys setanta del segle XX, han ampliat els horitzons tradicionals de l'art, donant a l'experiència femenina veus i imatges pròpies. Una de les maneres de crear de les noves generacions de dones artistes està en el desig de treballar col·lectivament, de compartir, de viure la pràctica artística com a recerca i construcció de si, i per a tot això és indispensable la relació. Aquesta és la novetat fèrtil.

- **Mòdul 5. Pràctica d'escriptura de la diferència sexual (4 crèdits):**
 - **Treball de recerca. 4 crèdits** (obligatòria). Professora tutora a escollir entre totes les professores del curs.
 -

Curs 2021-2022: *La sexuació del coneixement* **30 Crèdits europeus**

- **Mòdul 1. Les arts de la visualitat. (6 crèdits)**
 - **Política sexual / política visual (segles XV-XX). 6 crèdits** (obligatòria/online). Dra. Laura Mercader i Amigó. Universitat de Barcelona
Vivim immerses en el món visual. Per això és necessari generar simbòlic femení lliure de la visualitat, conèixer els processos de constitució i apropiació de la cultura visual de les dones, les seves funcions i els seus usos per a la política sexual. En aquest curs proposo un recorregut des de l'experiència de la diferència sexual per la cultura visual generada per dones. L'itinerari el traço pel període en què la civilització occidental ha convertit la imatge material en eina privilegiada de la política sexual (segles XV-XX). Coneixerem les artistes que han inventat formes noves de mirar-se, significar-se i mostrar-se en l'espai polític del seu temps. Indagarem en l'imaginari femení lliure per a delinear la tradició matrilineal de les imatges. Estudiarem la

potència política de la creativitat en la pràctica de la relació entre dones. I analitzarem políticament el sentit femení d'habitar la casa.

○ **Mòdul 2. La diferència sexual a la història. (4 crèdits)**

- **La història vivent 4 crèdits.** (optativa/online). Dra. Luciana Tavernini, Dra. Marina Santini, Comunità di Storia Vivente, Llibreria de les dones de Milà.

La historia viviente ha desarrollado un método de investigación transformador que se mide con la libertad femenina, fundando así interpretaciones relacionadas con el orden simbólico de la madre. A partir de la hipótesis teórico-práctica de “una historia viviente anidada en cada uno y cada una de nosotras”, se ha desarrollado una práctica en la que quienes hacen historia entran en contacto con el sentir que nos arraiga en la verdad viva y que es convertido en el hecho principal desde el que empezar. En la primera parte describiremos el proceso mediante el cual la historia ha sido nombrada como viviente. En la segunda parte se propondrán algunos relatos de historia viviente, destacando las contribuciones interpretativas con respecto de la preferencia, tanto la que una decide poner en juego como la que otra te pide; también, los vínculos entre la palabra pública femenina y el acoso; las relaciones entre la violencia masculina y las estrategias de las mujeres para tener una existencia libre; la superación del conflicto construyendo una genealogía del amor; el reconocimiento del saber y de la sabiduría femenina sobre los vínculos entre la sexualidad patriarcal, la violencia y la guerra, así como la superación del esquema vencedores-vencidos; finalmente, la concepción de la integridad del ser humano y sus consiguientes conductas ante la discapacidad.

- **Crear cultura a l'Europa medieval: contar, llegir i escriure.4 crèdits** (optativa/online).

Dra. Elisa Varela Rodríguez. Universitat de Girona.

Reines, dames, canoneses, monges, mercaderes, empresàries, viatgeres... dones de diferents grups i estaments socials mantingueren i crearen cultura a l'Europa baixmedieval des d'un lloc diferent a la dels homes. No pretenc estudiar exhaustivament el fenomen de l'escriptura femenina o la còpia i la il·luminació de textos, sinó que vull donar a conèixer, a través d'exemples concrets, el que significa la creació escrita i visual femenina al llarg dels segles medievals. Mostraré l'originalitat d'algunes creacions escrites i plàstiques femenines, situant-les al costat de la producció escrita masculina.

- **Filosofia en acte i pràctica (B). 4 crèdits** (optativa/presencial). Dra. Chiara Zamboni. Università di Verona (Itàlia). Estada d'intercanvi científic a la Università di Verona (Itàlia).

○ **Mòdul 3: La llengua materna: escriptura, creació i política (8 crèdits):**

- **La pràctica de la diferència en l'escriptura femenina 4 crèdits** (optativa/online). Dra. Caroline Wilson. Duoda. Universitat de Barcelona.

En aquest curs treballarem sobretot amb l'obra de dues grans escriptores del segle XX, Carmen Martín Gaité i Doris Lessing. Aprofundirem en la seva obra, en la seva diversitat, per poder explorar el fet de ser dona i escriptora en un món de dones i homes. L'obra d'aquestes dues

escriptors sembla resistir-se a ser valorada des de la seva diferència sexual; tanmateix les dues han mostrat una capacitat primorosa d'escriure en llengua materna.

- **El dia que vaig estrenar el vestit verd. Poesia femenina del segle XX. 4 crèdits** (optativa/online). Dra. Nieves Muriel García. Duoda UB.

Vestir l'experiència femenina i fer-la matèria és una de les mediacions fonamentals de la poesia femenina del segle XX. Poesia que es desvetlla mitjançant un entramat inaudit de recerques que porten llibertat i genealogia femenina. Bé sigui des del llenguatge convencional, directe, però poetitzat, que moltes poetes han cultivat i cultiven, o bé des del llenguatge encarnat que transforma la crítica en afirmacions –encarnació vinculada a l'experiència de la llengua materna–, les poetes han donat als mites i imatges de dona una veu pròpia i a l'experiència femenina un símbol amb el qual cobrir-se. En la meua poesia, l'experiència poètica de la llengua neix guiada per la música i per la vocació de donar llum, no raonar, el que en mi hi ha de llibertat femenina. De cercar l'origen i tornar a la poesia com experiència de coneixement del món.

- **Tabula rasa. Quan la filosofia es troba amb el tall de la diferència. 4 crèdits** (optativa/online). Dra. Barbara Verzini. Filòsofa independent. Verona (Itàlia)

Començaré llegint de forma oberta i senzilla el que passa quan la filosofia afronta o es veu portada a afrontar el tall de la diferència sexual; així podré entendre com treballar amb cada estudianta de l'assignatura. Seguiré amb el que diu el primer llibre de la Comunitat filosòfica Diòtima [*Il pensiero della differenza sessuale* (La Tartaruga 1987)] i, també el pensament de Carla Lonzi sobre la Tabula Rasa com a pràctica política i filosòfica amb la que trobar la llibertat simbòlica i el lloc on fer filosofia partint de si, desvetllant el fals neutre. Conclouré amb la pràctica de partir de si i l'autoritat femenina, utilitzant els meus escrits i una part dels de Luisa Muraro.

○ **Mòdul 4: Sexuar l'ensenyament i el saber del cos (8 crèdits):**

- **Dir, desvetllar, nomenar l'educació com a fruit de la relació 4 crèdits** (optativa/online). Dra. Dolo Molina Galvañ. Universitat de Valencia.

Busquem aprofundir en un sentit de l'actuar docent que faci possible la presència d'una relació educativa fèrtil. Indagar en una manera d'estar i ésser en relació amb la infància i la joventut, acompanyant l'aprenentatge i arriscant un sentit de si. Mantenir obert el joc interpretatiu sobre el parell educació/relació a la llum de la llibertat femenina.

- **La pedagogia de la diferència sexual. 4 crèdits** (optativa/online). Dra. Anna Maria Piussi. Università di Verona (Itàlia).

Tractaré de com la cancel·lació de la significació femenina lliure en l'ensenyament i la formació, reforçada per l'ideal d'igualtat i pel paradigma de la (falsa) neutralitat, representa

una pèrdua de civilització per a tots. El meu desig és mostrar com la presa de consciència del valor del ser dona ha posat en moviment la realitat de l'escola i està transformant les relacions humanes i els sabers mitjançant la creació de pràctiques originals. Pràctiques que permeten pensar, actuar i parlar amb veu pròpia, que permeten fer circular autoritat femenina com a mesura per a estar en el món de forma diferent, que permeten alliberar els desitjos i les diferències singulars i donar valor a allò que realment importa.

- **La política de les dones (B). 4 crèdits.** (optativa/presencial) Professores a determinar. Estada d'intercanvi científic a la Universitat de Barcelona.

○

○ **Mòdul 5. Práctica de la escritura de la libertad femenina (4 crèdits):**

- **Treball d'investigació. 4 crèdits** (obligatòria). Professora tutora a escollir entre totes les professores del curs.
- **Mòdul de recerca (5 crèdits)** (obligatori para accedir al títol de Màster). Es realitza durant el **segon curs del màster**.
Aquest mòdul serà avaluat per un tribunal format per professores de Duoda i consisteix en:
 - Elaboració d'un resum del sentit de la recerca realitzada al llarg dels dos cursos que formen el Màster en Estudis de la Diferència Sexual, indicant materials utilitzats, hipòtesis de treball, conclusions i bibliografia.
 - Presentació i defensa pública, presencial o virtual, del resum prèviament elaborat.

INFORMACIÓ

Tel. + 34 934039792 duoda2@ub.edu <http://www.ub.edu/duoda/>

- **Matrícula per a curs de Màster, o Diploma de postgrau:** 1.400 €(més taxes de secretaria UB).
- Per a matrícula per a mòduls solts consultar preu per correu electrònic o telèfon.
- Període de preinscripció: finalitza el 30 d'octubre de 2020 (però es podrà matricular fins al 30 de novembre de 2020)
- Període de presentació de documentació: a partir d'abril fins al 23 de novembre de 2020 (sobretot si és d'una Universitat estrangera).

Documentació necessària:

- Matrícula de Máster o Postgrau:** dues fotografies digitals tipus DNI, còpia escanejada del document de identitat (DNI o Passaport); **còpia compulsada** - autenticada del títol de grau, llicenciatura, enginyeria o diplomatura (aquesta s'ha d'enviar per correu postal o presentar-la materialment).
- En cas de **titulació acadèmica estrangera, de fora de la Unió Europea**, la còpia, haurà de ser autenticada i **LEGALIZADA** (Conveni de la Haya) amb tots els segells y postil·les legals necessàries; en aquest cas també se adjuntarà el certificat autenticat y legalitzat de l'expedient acadèmic. Tot se haurà de enviar per correu postal o missatgeria, (o presentar-ho materialment).
- Per a la matrícula de Curs d'Extensió Universitaria:** fotocòpia del document d'identitat i dues fotografies.